

Prima instanță - (Judecătoria Strășeni, sediul Călărași) V. Negurița,
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

DECIZIE

07 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței,
judecători

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de avocatul Viorel Chetrușcă în interesele Academiei de Muzică Teatru și Arte Plastice,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Academia de Muzică Teatru și Arte Plastice împotriva Iuliei Hajim privind restituirea cheltuielilor pentru studii și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, prin care s-a restituit apelul declarat de avocatul Chetrușcă Viorel în interesele Academiei de Muzică Teatru și Arte Plastice, ca fiind depus de o persoană care n-a fost în drept să declare apel,

c o n s t a t ă:

La 22 iunie 2016, Academia de Muzică Teatru și Arte Plastice s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Iuliei Hajim solicitând restituirea cheltuielilor suportate de Academie pentru studii cu finanțare bugetară în mărime de 46676,70 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Strășeni, sediul Călărași din 30 martie 2017 cererea de chemare în judecată înaintată de Academia de Muzică Teatru și Arte Plastice, a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoria Strășeni, sediul Călărași din 30 martie 2017, la 05 mai 2017 avocatul Viorel Chetrușcă în interesele Academiei de Muzică Teatru și Arte Plastice, a declarat apel nemotivat. La 25 octombrie 2017 a depus apel motivat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017 s-a restituit apelul declarat de avocatul Chetrușcă Viorel în interesele Academiei de Muzică Teatru și Arte Plastice ca fiind depus de o persoană care n-a fost în drept să declare apel.

La 02 ianuarie 2018, avocatul Viorel Chetrușcă acționând în interesele Academiei de Muzică Teatru și Arte Plastice, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, solicitând admiterea acestuia, casarea

încheierii recurate și restituirea pricinii în instanța de apel pentru examinarea apelului.

Recurentul în motivarea recursului a reiterat că nu este de acord cu concluzia instanței de apel precum că avocatul Chetrușcă Viorel nu dispune de împuterniciri de reprezentare.

Relevă că odată cu depunerea cererii de chemare în judecată, la anexele acțiuni a fost anexat și mandatul avocațial în original, cu anexarea procuri de referință în care au fost indicate expres toate împuternicirile acordate avocatului. La examinarea cauzei primă instanță, instanța a menționat atât în hotărârea judecătorească, în citații cât și în procesele-verbale ale ședințelor de judecată că, avocatul Viorel Chetrușcă este reprezentantul reclamantului.

În opinia recurentului concluzia instanței de apel precum că în dosar lipsește mandatul avocațial și procura și astfel nu dispune de împuterniciri de reprezentare este neîntemeiată.

Consideră recurentul că prin soluția instanței de apel se încalcă prevederile art. 6 § 1 din Convenție și anume accesul la justiție și dreptul la un proces echitabil.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 26 octombrie 2017.

Potrivit prevederilor art.425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Recurentul susține că a recepționat încheierea la 29 decembrie 2017.

Cererea de recurs a fost declarată la 02 ianuarie 2018, respectiv în termenul prevăzut de art.425 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul consideră recursul drept întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

La caz, Colegiul reține că la materialele cauzei civile formate din (78 file) nu se regăsește mandatul avocațial și procura în original care să ateste împuternicirile reprezentantului reclamantului.

Însă, potrivit cererii de chemare în judecată semnată de către avocatul Viorel Chetrușcă la anexe este indicat mandatul avocațial în original și procura (f.d.2).

Totodată, în actele procesuale emise de instanța de fond (încheieri, citații, procese-verbale, inclusiv hotărârea judecătorească), este indicat că Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice este reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă.

Astfel, Colegiul relevă existența unui raport juridic dintre avocatul Chetrușcă Viorel și Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, care prevăd normele generale în materia reprezentării în fața instanțelor de judecată.

Potrivit art. 80 alin. (7) Codul de procedură civilă împuternicirile date avocatului sau avocatului stagiar se atestă printr-un mandat, *eliberat de reprezentat* și certificat de avocat.

Colegiul constată că la depunerea recursului recurentul a făcut dovada împuternicirilor acordate avocatului, anexând copia autenticată a mandatului avocațial nr.0888253 din 16 iunie 2016 și a procurii nr.01-10/252 din 20 iunie 2016, care atestă că mandatul respectiv a fost eliberat anume pentru examinarea prezentei acțiuni.

La fel, data eliberării mandatului avocațial și a procurii coincid cu data depunerii acțiunii în instanța de judecată, acestea fiind date cu doar câteva zile înainte de depunerea acțiunii, respectiv la pregătirea cererii pentru adresarea în instanță.

Astfel, se instituie un caz de reprezentare legală conferind avocatului Chetrușcă Viorel dreptul de reprezentare în instanță a Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice.

Or, dispariția din dosar a mandatului avocațial și a procurii nu poate fi pusă pe seama recurentului, dat fiind faptul că nu intră în obligațiile acestuia păstrarea dosarului. În situația dată vina aparține în exclusivitate instanței, deoarece acestea poartă responsabilitate pentru păstrarea materialelor cauzei.

Accesul liber la justiție este un principiu complex, cuprinzând mai multe raporturi juridice și drepturi fundamentale, prin care se poate garanta exercitarea lui deplină.

În conexiune cu acest principiu este dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile legitime ale persoanelor, consacrat în art.20 din Constituție, și dreptul la apărare, reglementat de art.26 din Constituție, conform căruia fiecărei persoane în Republica Moldova i se garantează dreptul la apărare. Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale. În tot cursul procesului părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

Potrivit art.75 alin.(1) Cod de procedură civilă, procesele persoanelor juridice se susțin în instanță de judecată de către organele lor de administrare, care acționează în limitele împuternicirilor atribuite prin lege, prin alte acte normative sau prin actele lor de constituire, precum și de către alți angajați împuterniciți ai persoanei juridice, de către avocați sau avocați stagiați.

Prin urmare, avocatului Chetrușcă Viorel i-au fost transmise împuternicirile necesare de a duce procesul în instanțele de judecată.

Instanța de recurs menționează că, potrivit jurisprudenței CtEDO dreptul de acces la instanță trebuie să fie „**concret și efectiv**” (*Bellet împotriva Franței*). Efectivitatea dreptului de acces impune ca un individ „să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale” [*Bellet împotriva Franței, Nunes Dias împotriva Portugaliei* în privința normelor privind citarea de a compărea în instanță].

Reprezentarea juridică ca obiect de reglementare a dreptului procesual civil reprezintă un sistem de relații sociale, în care intră relațiile interioare și cele exterioare de reprezentare.

Reprezentarea în procesul civil contribuie la realizarea drepturilor la apărare și este acea instituție în care persoana împuternicită îndeplinește actele de procedură în limita împuternicirilor din numele și interesul altei persoane care este parte în procesul civil.

Potrivit Recomandării nr.(2000)21 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, avocatul este persoana calificată și abilitată în conformitate cu legislația să

pledze, *să acționeze în numele clienților săi*, să practice dreptul, să apare în fața unei instanțe judecătorești sau să consulte și să reprezinte în materie juridică clienții săi.

În speță, se observă că conform mandatului avocațial și a procurii avocatul Chetrușcă Viorel dispune de împuterniciri de a contesta actele judecătorești în prezenta cauză din numele Academiei de Muzica, Teatru și Arte Plastice, inclusiv dreptul de a declara apel împotriva hotărârii judecătorești cu care nu a fost de acord.

Astfel, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel eronat a aplicat normele de drept material și că la caz nu sunt întrunite condițiile pentru restituirea cererii de apel declarată de avocatul Chetrușcă Viorel în interesele Academiei de Muzica, Teatru și Arte Plastice.

Reieșind din normele de drept reiterate, încheierea instanței de apel este neîntemeiată și încălcă dreptul Academiei de Muzica, Teatru și Arte Plastice la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Cerința din art.6 pct.1 din Convenție, aceea ca o cauză să fie examinată în mod echitabil trebuie înțeleasă în sensul de a se asigura respectarea principiilor fundamentale ale oricărui proces și anume principiul contradictorialității și principiul dreptului la apărare, ambele asigurând egalitatea deplină a părților în proces.

Având în vedere cele expuse supra, încheierea Curții de apel Chișinău din 26 octombrie 2017 este neîntemeiată și urmează a fi casată.

Totodată, ținând cont de faptul că apelantul a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel date prin încheierea din 26 septembrie 2017 și anume, a depus apel motivat și a prezentat dovada taxei de stat în mărime de 1050,22 lei cauza urmează a fi restituită pentru examinarea cererii de apel în fond înaintată de avocatul Viorel Chetrușcă în interesele Academiei de Muzică Teatru și Arte Plastice.

În conformitate cu art.427 lit.b), art.428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

A admite recursul declarat de avocatul Viorel Chetrușcă în interesele Academiei de Muzică Teatru și Arte Plastice.

A casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 octombrie 2017, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Academia de Muzică Teatru și Arte Plastice împotriva Iuliei Hajim privind restituirea cheltuielilor pentru studii și încasarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la faza examinării cauzei în fond.

Decizia este irevocabilă.

Președinte ședinței,

Ala Cobăneanu

judecători

Nina Vascan

Dumitru Mardari

